

22. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651а-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>
23. Якуба О.М. Советское административное право (Общая часть): учебник / О.М. Якуба. – К.: Вища школа, 1975. – 232 с.
24. Коваль Л.В. Відповідальність за адміністративні правопорушення: монографія / Л.В. Коваль. – К.: Вища школа, 1975. – 160 с.
25. Хорощак Н.В. Адміністративні стягнення за законодавством України: монографія / Н.В. Хорощак. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. НАН України, 2004. – 172 с.
26. Богуцький В.В. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: посібник / В.В. Богуцький, В.В. Мартиновський. – Харків: Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2009. – 168 с.
27. Ляхович І.І. Адміністративна відповідальність: навч. посібн. для студ. ФНУ / І.І. Ляхович. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту імені Василя Стефаника, 2010. – 170 с.
28. Комзюк А.Т. Адміністративна відповідальність в Україні: навч. посібн. / А.Т. Комзюк, В.А. Гуменюк, Г.В. Джагунов та ін.; за заг. ред. А.Т. Комзюка. – Харків: Вид-во ХНУВС, 2007. – 80 с.
29. Круглов В.А. Административно-деликтный процесс: учебное пособие / В.А. Круглов, Л.Л. Попов. – М.: Изд-во деловой и учебной лит-ры, 2005. – 336 с.
30. Бахрах Д.Н. Административная ответственность: учебное пособие / Д.Н. Бахрах. – М.: Наука, 1999. – 112 с.
31. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8074-10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
32. Бандурка О.М. Адміністративний процес: Підручник для вищих навч. закл. / О.М. Бандурка, М.М. Тищенко. – К.: Літера ЛТД, 2001. – 336 с.
33. Алімов Р.С. Процедури в адміністративному праві України: теорія і практика: дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.07 / Р.С. Алімов. – Донецьк: Донецький інститут внутрішніх справ, 2002. – 198 с.

УДК 342.97: 334.778 (477)

СТВОРЕННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВИХ ПАЛАТ В УКРАЇНІ ЯК РІЗНОВИД АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ

Куц А.В., аспірант

Запорізький національний університет

У статті досліджено законодавче забезпечення всіх етапів створення та реєстрації торгово-промислових палат в Україні, ролі та місці державних органів у даній процедурі. Виявлені характерні риси та відмінності в процедурі реєстрації регіональних ТПП та Торгово-промислової палати України, надані рекомендації щодо подальшого вдосконалення законодавства в даній сфері.

Ключові слова: державна реєстрація, законодавче забезпечення, статут, торгово-промислова палата, уповноважений орган.

Куц А.В. СОЗДАНИЕ И РЕГИСТРАЦИЯ ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННЫХ ПАЛАТ В УКРАИНЕ КАК РАЗНОВИДНОСТЬ АДМИНИСТРАТИВНОЙ ПРОЦЕДУРЫ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье исследовано законодательное обеспечение всех этапов создания и регистрации торгово-промышленных палат в Украине, роли и месте государственных органов в данной процедуре. Выявлены характерные черты и отличия в процедуре регистрации региональных ТПП и Торгово-

промышленной палаты Украины, предоставлены рекомендации по поводу дальнейшего совершенствования законодательства в данной сфере.

Ключевые слова: государственная регистрация, законодательное обеспечение, устав, торгово-промышленная палата, уполномоченный орган.

Kuts A.V. ESTABLISHMENT AND REGISTRATION OF THE CHAMBERS OF COMMERCE AND INDUSTRY IN UKRAINE AS A VARIETY OF ADMINISTRATIVE PROCEDURES / Zaporizhzhya national university, Ukraine

In the article the legal support of all phases of the establishment and registration of the Chambers of Commerce and Industry in Ukraine, the role and place of the public authorities in the procedure were studied. The characteristic features and differences in the registration procedure of the regional CCI and Chamber of Commerce and Industry of Ukraine were identified, recommendations for further improvement of legislation in this field were provided.

Based on the analysis of the material described in the article, we can conclude that the legal basis for the creation and registration of chambers of commerce and industry in our state are: Law of Ukraine «On the Chambers of Commerce and Industry in Ukraine» and the Order of the Ministry of Justice of Ukraine «On Approval of the Procedure of state registration of Chambers of Commerce and Industry» that were adopted in the 90-th years of the twentieth century.

In our opinion the matter of the limited number (50) of Chambers' founders requires detailed consideration with further amendments to the legislation with an indication of percentage of the regional Chamber founding enterprises of the general statistical number of business entities. Solution to this issue will contribute to a more high-quality approach to CCI establishment and will allow involving enterprises and organizations of all the sectors of economic activity to the chamber movement.

The thirty-day period of application for Chamber registration processing needs to be reconsidered. State registrar's control of CCI establishment procedure prescribed by national legislation has to be increased.

The fact of the State Registration Service of Ukraine establishment must be also noted, as it has not found its way into amendments to the Law of Ukraine «On the Chambers of Commerce and Industry of Ukraine», and must be considered and approved by the legislative bodies of our country.

Key words: State registration, legislative support, charter, chamber of commerce and industry, authorized body.

Дев'яності роки ХХ ст. позначені важливими подіями, пов'язаними з розбудовою молоді Української держави. Незважаючи на несприятливу економічну ситуацію, палатівська система України наполегливо шукала шляхи для встановлення повноцінної діяльності, зміцнення і розвитку тих позитивних зрушень, що намітилися. Пріоритет надавався підвищенню ефективності співпраці з зарубіжними фірмами та установами, пошуку ділових партнерів, інформаційному забезпеченню учасників зовнішньоекономічних зв'язків та підготовці фахівців у цій сфері. Прийнятий 2 грудня 1997 року Верховною Радою України Закон «Про торгово-промислові палати в Україні» став законодавчою основою для подальшого розвитку ТПП, підвищив авторитет палатівського руху та визначив їх функції, права і обов'язки [1, 90].

Саме він послужив основою для прийняття Міністерством юстиції України наказу від 8 червня 1998 року «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат» і став завершальним етапом історичного процесу становлення палатівського руху на території нашої держави.

Метою даної статті є аналіз законодавчого забезпечення всіх етапів створення та реєстрації торгово-промислових палат в Україні, ролі та місці державних органів у даній процедурі, виявлення характерних рис та умов реєстрації регіональних палат та Торгово-промислової палати України.

Необхідно зазначити, що економіко-правові та історичні аспекти роботи торгово-промислових палат в Україні розглядалися в працях О. Дзери, К. Добкіної, І. Кучеренко, О. Підпригори, О. Пшонки, Г. Чижикова, Я. Шевченко.

Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» чітко визначає принцип створення торгово-промислової палати на основі добровільного об'єднання її засновників, який полягає в праві вибору входити чи не входити в її склад. Ст. 6 вищезазначеного Закону наступним чином закріплює порядок створення торгово-промислових палат: «торгово-промислова палата створюється за ініціативи не менш як п'ятдесяти засновників, які знаходяться на відповідній території». Територіальна ознака обумовлена тим фактом, що регіональні палати створюються на території Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя і в межах кожної з цих адміністративно-територіальних одиниць може бути створена тільки одна торгово-промислова палата. На території України діє Торгово-промислова палата України (ст.5).

Засновники торгово-промислової палати скликають установчий з'їзд (конференцію) або загальне зібрання, на якому приймається статут та створюються керівні органи ТПП (ст.6).

Згідно зі ст.8 вищезгаданого Закону: «статут торгово-промислової палати повинен включати:

- найменування та цілі діяльності, задачі та функції ТПП;
- найменування адміністративно-територіальної одиниці, у межах якої палата здійснює свою діяльність;
- умови та порядок прийняття до складу членів торгово-промислової палати та порядок виходу з неї;
- права та обов'язки членів ТПП;
- інші положення, що стосуються діяльності торгово-промислової палати» [2].

Важливою умовою є обов'язкова відповідність статуту торгово-промислової палати законодавству України, а статутів регіональних ТПП також статуту Торгово-промислової палати України.

Розглядаючи процедуру державної реєстрації торгово-промислових палат в Україні потрібно, перш за все, відзначити, що згідно ст.4 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» від 15 травня 2003 року: «державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – це засвідчення факту створення або припинення юридичної особи, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, а також вчинення інших реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, шляхом внесення відповідних записів до Єдиного державного реєстру».

Щодо порядку проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців то він, зокрема, включає:

- перевірку комплектності документів, які подаються державному реєстратору, та повноти відомостей, що вказані в реєстраційній картці;
- перевірку документів, які подаються державному реєстратору, на відсутність підстав для відмови в проведенні державної реєстрації;
- внесення відомостей про юридичну особу або фізичну особу-підприємця до Єдиного державного реєстру;
- оформлення і видачу виписки з Єдиного державного реєстру [3].

Спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації є Державна реєстраційна служба України (Укрдержреєстр), яку було створено відповідно до Указу Президента України від 9 грудня 2010 року «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». Серед покладених на неї функцій зазначались: реалізація державної політики у сфері реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, у сфері реєстрації релігійних організацій, а також функції Міністерства юстиції України з реалізації державної політики у сфері реєстрації [4].

Відповідно до «Положення про Державну реєстраційну службу», затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року: «Державна реєстраційна служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції України та входить до системи органів виконавчої влади».

Дана служба є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань реалізації державної політики у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади міста Києва, друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності.

Основними завданнями Укрдержреєстру є:

- 1) реалізація державної політики у сферах державної реєстрації актів цивільного стану, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади міста Києва, друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності;
- 2) внесення на розгляд Міністра юстиції України пропозицій щодо формування державної політики у зазначених сферах [5].

Як бачимо, створення у 2010 році Укрдержреєстру було обумовлено загальнонаціональною практикою оптимізації органів виконавчої влади і дозволило об'єднати функції як з реалізації державної політики у сфері реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, так і з вироблення пропозицій щодо неї в одному відомстві.

Процедура реєстрації саме торгово-промислових палат в Україні чітко закріплена в «Положенні про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат» від 8 червня 1998 року, згідно якого: «державна реєстрація Торгово-промислової палати України проводиться Укрдержреєстром, торгово-промислової палати Автономної Республіки Крим – структурним підрозділом Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в АРК, що забезпечує повноваження Укрдержреєстру; інших регіональних торгово-промислових палат – структурними підрозділами відповідних головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі, що забезпечують повноваження Укрдержреєстру» [6].

На нашу думку, цікавим є той факт, що вищезазначене Положення було розроблено у відповідності до Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні», ст.9 якого сформульована наступним чином: «державна реєстрація Торгово-промислової палати України проводиться Міністерством юстиції України, торгово-промислової палати Автономної Республіки Крим – Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, інших торгово-промислових палат – відповідно обласними, Київським та Севастопольським міськими управліннями юстиції» [2].

Як бачимо, факт створення Державної реєстраційної служби України не знайшов свого відображення у внесенні відповідних змін до Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» і потребує розгляду та затвердження законодавчими органами нашої держави.

Стосовно процедури реєстрації регіональних ТПП та Торгово-промислової палати України, то згідно з «Положенням про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат», вони є відмінними. Так, для реєстрації регіональних палат необхідно надати в органи юстиції наступний пакет документів: заяву засновників, копії статуту та протоколу установчого з'їзду (конференції) або загальних зборів засновників, відомості про засновників (не менш як 50) та документ про сплату реєстраційного збору. У випадку реєстрації Торгово-промислової палати України до Укрдержреєстру подаються: заява Торгово-промислової палати України, копії статуту та протоколу з'їзду (конференції) або загальних зборів засновників, що прийняли статут та документ про сплату реєстраційного збору [6].

Вважаємо, що питання граничної кількості засновників потребує більш детального розгляду, оскільки з розвитком ринкових відносин та значним зростанням кількості підприємств та організацій дана цифра (50) повинна бути доведена до більш обґрунтованого рівня. Згідно статистичних даних протягом 2001-2011 років кількість підприємств та організацій на території нашої держави зросла більш ніж на 50 відсотків – з 834 886 (2001 рік) до 1 294 641 (2011 р.). Їх кількість по областях України є нерівномірною і складає: в м. Києві – 89 на 1000 населення, Одеській області – 32, Житомирській області – 20, Закарпатській – 17, середня кількість по Україні становить 29 [7]. На нашу думку, внесення змін до законодавства із зазначенням відсотку підприємств-засновників регіональної палати від загально статистичної кількості суб'єктів ведення господарської діяльності сприятиме більш якісному підходу до процесу створення ТПП та дозволить залучити в палатівський рух підприємства та організації всіх секторів економіки нашої держави.

Положенням про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат закріплено, що заява про реєстрацію торгово-промислової палати подається в місячний термін із дня прийняття статуту. Реєстраційний орган повинен у 30-денний термін з дня подання заяви прийняти рішення про державну реєстрацію або відмову в реєстрації, про що повідомляється заявнику.

Підставами для відмови в реєстрації є:

- порушення порядку створення торгово-промислової палати, встановленого Законом України «Про торгово-промислові палати в Україні»;
- невідповідність статуту ТПП законодавству України.

Також передбачено, що рішення про відмову в державній реєстрації може бути оскаржене в судовому порядку.

У випадку прийняття реєстраційним органом позитивного рішення щодо державної реєстрації ТПП, засновнику видається свідоцтво про державну реєстрацію за зразком, встановленим Кабінетом Міністрів України, а відомості про реєстрацію палати заносяться до державного реєстру торгово-промислових палат, що ведеться реєструючим органом, та оприлюднюються в офіційних виданнях. У реєстрі зазначаються: дата надходження документів, назва торгово-промислової палати; дата прийняття статуту; місцезнаходження торгово-промислової палати; основна мета діяльності; дата реєстрації; відомості про зміни в статутних документах; сума внесеного реєстраційного збору [6], розмір якого встановлений у ст.10 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та складає:

- десять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – за проведення державної реєстрації юридичної особи;
- два неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – за проведення державної реєстрації фізичної особи – підприємця [3].

Саме після даної процедури торгово-промислова палата набуває статусу юридичної особи в порядку, визначеному законодавством України.

Розглядаючи терміни реєстрації торгово-промислових палат в Україні, перш за все маємо відзначити, що Торгово-промислова палата України була зареєстрована 11 серпня 1998 року, тобто за декілька місяців після затвердження «Положення про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат» від 8 червня 1998 року [8]. Щодо термінів реєстрації регіональних торгово-промислових палат, то вони різняться і є наступними:

- Одеська ТПП – 27 лютого 1989 рік;
- Дніпропетровська ТПП – 3 березня 1992 рік;
- Київська ТПП – 22 травня 1995 рік;
- Запорізька та Миколаївська ТПП – 24 квітня 1998 рік;
- Луганська ТПП – 14 липня 1998 рік;
- Донецька ТПП – 25 серпня 1998 рік;
- Херсонська ТПП – 11 серпня 1998 рік;
- Львівська ТПП – 11 вересня 1998 рік;
- Харківська ТПП – 04 листопада 1998 рік [9].

Із вищенаведених даних, маємо можливість зробити висновок, що частина регіональних торгово-промислових палат (Луганська, Херсонська, Львівська, Харківська), в тому числі Торгово-промислова палата України були зареєстровані після затвердження «Положення про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат», а інша їх частина, а саме Одеська, Дніпропетровська, Київська, Запорізька та Миколаївська провели процедуру реєстрації до ухвалення вищезазначеного Положення. На нашу думку, вищенаведена статистика свідчить

про необхідність більш ретельного дослідження даного питання юридичними службами регіональних ТПП, для виявлення можливих розбіжностей та не відповідностей із внесенням відповідних змін до статутів палат.

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» закріплює, що Державний реєстратор на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці передає органам державної статистики, державної податкової служби, пенсійного фонду України повідомлення та відомості з реєстраційних карток про вчинення реєстраційних дій, які передбачені цим Законом, у тому числі щодо створення або ліквідації відокремлених підрозділів юридичних осіб (ст.6). Ст.26 Закону зазначає, що підставою для взяття юридичної особи на облік в органах статистики, державної податкової служби, пенсійного фонду України є надходження до цих органів відомостей з реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи.

Більш ретельного дослідження потребують основні завдання та права вищезгаданих державних служб на етапі реєстрації ТПП. Із набуттям статусу юридичної особи, дані про торгово-промислові палати вносяться до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ), який, згідно із Законом України «Про державну статистику» від 17 вересня 1992 року, є автоматизованою системою збирання, накопичення та опрацювання даних про всіх юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичних осіб, що знаходяться на території України, а також відокремлені підрозділи юридичних осіб України, що знаходяться за межами України.

Даний реєстр забезпечує єдиний державний облік та ідентифікацію всіх зазначених вище суб'єктів і є основою для проведення статистичних спостережень, створення якого, так само як і розроблення організаційних і методологічних принципів його функціонування, забезпечуються органами державної статистики [10].

Згідно з «Положенням про державну службу статистики України», затвердженого указом Президента України від 6 квітня 2011 року, Державна служба статистики України (Держстат України) є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики, діяльність якої спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра економічного розвитку і торгівлі України.

Держстат має широке коло завдань, серед яких:

- розробка за участю державних органів та інших заінтересованих юридичних осіб і подача Міністру проектів довгострокових програм розвитку державної статистики та щорічних планів державних статистичних спостережень;
- організація реалізації довгострокових програм розвитку державної статистики та щорічних планів державних статистичних спостережень і подає звіти про їх виконання Міністру;
- забезпечення функціонування Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, використання його даних, створення та ведення реєстрів респондентів статистичних спостережень та інші.

Для належного виконання покладених на неї завдань, Державна служба статистики України має право:

- вивчати стан первинного обліку та статистичної звітності, перевіряти достовірність первинних і статистичних даних, поданих респондентами, застосовувати при цьому в установленому нею порядку метод безпосереднього відвідування виробничих, службових та інших приміщень, ділянок тощо юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, що перебувають на території України, а також фізичних осіб-підприємців;
- вимагати від респондентів унесення виправлень до первинних даних форм державної статистичної звітності, інших статистичних формулярів, у разі виявлення їх перекручень,

а при невиконанні цієї вимоги у визначені строки самостійно вносити виправлення в статистичні дані з наступним повідомленням про це респондентів;

- подавати правоохоронним органам пропозиції щодо притягнення винних у порушенні вимог Закону України «Про державну статистику» посадових осіб та фізичних осіб-підприємців до відповідальності, передбаченої законодавством України [11].

Окремо маємо зупинитись на функціях та правах Державної податкової служби України в питаннях реєстрації юридичних осіб.

Згідно з «Положенням про Державну податкову службу України», затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року: «До системи органів Державної податкової служби України (ДПС України) належать центральний апарат та територіальні органи – державні податкові служби в Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі, областях, округах (на два і більше регіони), державні податкові інспекції у районах, містах (крім міст Києва та Севастополя), районах у містах, міжрайонні, об'єднані та спеціалізовані державні податкові інспекції. ДПС України входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію єдиної державної податкової політики, а також державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, здійснює міжгалузеву координацію в цій сфері.

ДПС України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України».

Розглядаючи питання реєстрації юридичних осіб, у тому числі торгово-промислових палат, потрібно відзначити, що ДПС України відповідно до покладених на неї завдань виконує роботу, пов'язану із:

- реєстрацією та веденням обліку платників податків, обліком об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням; проведенням диференціації платників податків;
- формуванням та веденням Державного реєстру фізичних осіб-платників податків, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та інших реєстрів, ведення яких покладено законодавством на органи державної податкової служби [12].

Завдання Державної податкової служби щодо роботи в сфері реєстрації та веденні обліку юридичних осіб-платників податків знайшли своє відображення також у Податковому Кодексі України. Так, згідно зі ст.19-1 «Функції органів державної податкової служби»:

- 19-1.1. Органи державної податкової служби виконують такі функції:
- 19-1.1.4. здійснюють контроль за додержанням виконавчими комітетами сільських і селищних рад порядку прийняття та обліку податків і зборів від платників податків, своєчасністю і повнотою перерахування цих сум до бюджету;
- 19-1.1.6. реєструють та ведуть облік платників податків, облік об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, проводять диференціацію платників податків;
- 19-1.1.7. формують та ведуть Державний реєстр фізичних осіб-платників податків, Єдиний банк даних про платників податків – юридичних осіб та інші реєстри, ведення яких покладено законодавством на органи державної податкової служби [13].

Як було зазначено вище, Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» закріплює, що ще одним державним органом (окрім органів державної статистики та державної податкової служби), до якого Державний реєстратор на відповідній території адміністративно-територіальної одиниці передає повідомлення та відомості з реєстраційних карток про вчинення реєстраційних дій щодо створення або ліквідації юридичних осіб, в тому числі торгово-промислових палат, є Пенсійний фонд України.

Згідно з «Положенням про Пенсійний фонд України», затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року: «Пенсійний фонд України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра України – Міністра соціальної політики України.

Даний орган входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики з питань пенсійного забезпечення та збору, ведення обліку надходжень від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а саме:

- організовує роботу з формування, автоматизованого оброблення інформації в системі Пенсійного фонду України та веде Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- організовує, координує та контролює роботу головних управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, управлінь у районах, містах, районах у містах, а також управлінь у містах та районах щодо повного і своєчасного обліку платників єдиного внеску [14].

Процедура реєстрації та постановки на облік юридичних осіб – платників єдиного внеску знаходить також своє відображення в Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 року, згідно якого: взяття на облік юридичних осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» здійснюється на підставі відомостей з реєстраційної картки, наданих державним реєстратором, не пізніше наступного робочого дня з дня отримання зазначених відомостей (ст.5 Закону).

Для ведення обліку платників і застрахованих осіб у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування та їх ідентифікації Пенсійним фондом України створений Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, який складається з реєстру страхувальників і реєстру застрахованих осіб (ст.16 Закону).

Згідно зі ст.19 вищезазначеного Закону: «реєстр страхувальників – автоматизований банк відомостей, створений для ведення обліку платників єдиного внеску – страхувальників, до якого вносяться наступні відомості:

- ідентифікаційний код юридичних осіб (ідентифікаційний номер фізичних осіб-платників податків);
- найменування;
- місцезнаходження (для юридичної особи) та місце реєстрації місця проживання або місце фактичного проживання (для фізичної особи);
- форма власності;
- види економічної діяльності, у тому числі основний;
- клас професійного ризику виробництва;
- кількість працівників на дату подання звітності та осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами;
- інша інформація, необхідна для обліку платників, їх зобов'язань та сплати єдиного внеску [15].

Створення реєстру, зокрема, забезпечує ряд наступних функцій:

- облік платників і застрахованих осіб у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування та їх ідентифікацію;
- накопичення, зберігання та автоматизовану обробку інформації про сплату платниками єдиного внеску та про набуття застрахованими особами права на отримання страхових виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- нарахування та облік виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- взаємодію з фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування [16].

Підсумовуючи вищенаведене, потрібно відмітити, що прийняті в 90-х роках ХХ ст. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» та Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат»

стали законодавчим базисом у процесі створення та реєстрації торгово-промислових палат на території нашої держави. Як свідчить статистика даний процес був завершений в 1998 році, що унеможливило подальше вдосконалення та оптимізацію законодавства в даній сфері.

На нашу думку, потребує більш детального розгляду питання граничної кількості засновників палат (50) із внесенням змін до законодавства з зазначенням відсотка підприємств-засновників регіональної палати від загально статистичної кількості суб'єктів ведення господарської діяльності. Вирішення цього питання сприятиме більш якісному підходу до процесу створення ТПП та дозволить залучити в палатівський рух підприємства та організації всіх секторів економіки нашої держави.

Потребує перегляду в бік зменшення тридцяти денний термін розгляду заяви про реєстрацію палати, з одночасним посиленням контролю з боку державного реєстратора щодо дотримання порядку створення ТПП, встановленого вітчизняним законодавством.

Слід також звернути увагу на факт створення Державної реєстраційної служби України, який не знайшов свого відображення у внесенні відповідних змін до Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» і який потребує розгляду та затвердження законодавчими органами нашої держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Торгово-промислова палата України. Минуле. Сьогодні. Погляд у майбутнє: [історичний нарис] / за ред. С.П. Скрипченко. – Київ: ПФ «Оранта», 2002. – 260 с.
2. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 2 грудня 1997 року № 671/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 13. – Ст. 52.
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15/page6>.
4. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010/>.
5. Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 401/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/401/2011>.
6. Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації торгово-промислових палат: Наказ Міністерства юстиції України від 8 червня 1998 року № 35/5 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0369-98>.
7. Україна у цифрах: [статистичний збірник] / за ред. О.Г. Осауленка. – Київ: ТОВ «Август Трейд», 2011. – 253 с.
8. Статут Торгово-промислової палати України / Зареєстрований Міністерством Юстиції України 11 серпня 1998 року.
9. Дані довідок з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) регіональних торгово-промислових палат України.
10. Про державну статистику: Закон України від 17 вересня 1992 року № 2614-ХІІ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>.
11. Про затвердження Положення про Державну службу статистики України: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 396/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/396/2011>.
12. Про затвердження Положення про Державну податкову службу України: Указ Президента України від 12 травня 2011 року № 584/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/584/2011>.
13. Податковий Кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.

14. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 384/2011 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384/2011>.
15. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 8 липня 2010 року № 1464-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
16. Про затвердження Положення про Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування: Постанова правління Пенсійного фонду від 8 жовтня 2010 року № 22-1 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1005-10>.

УДК 342.92 (477)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

Манилич Л.І., здобувач

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Проаналізовано доктринальні підходи та положення національного законодавства щодо категоріального апарату у сфері надання публічних послуг, сформульовано узагальнену позицію з цього приводу, вироблено пропозиції задля удосконалення правового регулювання суспільних відносин у сфері надання публічних послуг в Україні, а також правозастосовчої діяльності органів виконавчої влади.

Ключові слова: публічні послуги, адміністративні послуги, державні послуги, муніципальні послуги, ознаки публічних послуг, публічний інтерес, адміністративно-правові відносини, адміністративне законодавство.

Манилич Л.И. ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОТНОШЕНИЙ В СФЕРЕ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ПУБЛИЧНЫХ УСЛУГ В УКРАИНЕ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ / Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, Украина

Проанализированы доктринальные подходы и положения национального законодательства относительно категориального аппарата в сфере предоставления публичных услуг, сформулирована обобщающая позиция по этому поводу, сформулированы предложения для усовершенствования правового регулирования общественных отношений в сфере предоставления публичных услуг в Украине, а также правоприменительной деятельности органов исполнительной власти.

Ключевые слова: публичные услуги, административные услуги, государственные услуги, муниципальные услуги, признаки публичных услуг, публичный интерес, административно-правовые отношения, административное законодательство.

Manylich L.I. THE LEGAL ADJUSTING OF RELATIONS IS IN THE FIELD OF GRANT OF PUBLIC SERVICES IN UKRAINE: THEORETICAL METHODOLOGICAL PRINCIPLES / National university of bioresources prirodokoristuvannya of Ukraine, Ukraine

Doctrinal approaches and national provisions of law which are related to categorical apparatus in the provision of public services are analyzed, general position on this subject are formulated, proposals to improve the legal regulation of social relations in the provision of public services in Ukraine, as well as law enforcement bodies of executive power are made.

There is an urgent need for legislation defining the concepts of "public service", "public services", "municipal services", "administrative services", "business services", which would contain all the characteristic features of this concept, and which served as the general concepts for all areas of public life. Today the same study above legal categories allowed to conclude that the ambiguity of the definition of these categories both by scientists and by the legislator, despite the existence of a common trend to understand their nature and the lack of a common conceptual framework that clearly defines content and nature of the discussed concepts and would exclude any possibility of ambiguity understanding. This need justified the existence of complicated enforcement and its urgent need of relief.

Still, there are some disadvantages, are not considered certain issues regarding ease of service. In addition, the draft Law of Ukraine "On Administrative Services" on November 9, 2011 does not contain a comparison with